

Hercegekút, Gombos-hegyi és Kőporosi pincesor

2022. május 10. 14:40

Tokaj-Hegyalja ikonikus pincéi

A világ legszebb kulturális és természeti értékeinek megőrzését célzó UNESCO Világörökségi Lista a Tokaj-hegylajai borvidék kiemelkedő termőhelyei mellett a régió különleges pincéit, többek közt a hercegekúti pincesorokat külön ki is emeli. A Zempléni-hegység délkeleti lankáinak ölelésében fekvő, Sárospatak melletti Hercegekút két látványos, többszintes pincSORa a Hegyalja jelképének számít. A falu két végében épült Kőporosi és Gombos-hegyi pincesorok fűvel borított tetejű, egymás feletti több szinten katonás rendben sorakozó, egységes kinézetű, háromszög alakú bejáratú pincéi nem mindennapi látványt nyújtanak. A hercegekúti pincesorok rövid története

Hercegekút területe egykor a **Rákóczi-uradalomhoz** tartozott, a szabadságharc bukása után a német **Trautson** hercegi család vásárolta meg a kincstártól a birtokot. Az elnéptelenedett környékre 1750-től érkeztek **Trautson János Vilmos** herceg felszólítására, a Fekete-erdő vidékéről az első sváb telepesek, akik eleinte még a Gombos-hegyi pincék elődjének számító barlanglakásokban húzták meg magukat. A **Trautsonfalvának** hívtott település pár éven belül létre is jött, néhány, ma is látható pince szinte egyidős a faluval. 1905-től hívják a falut **Hercegekútnak**, az alapító **Trautson** családra emlékezve. A sváb telepesek első számú megélhetési forrása természetesen a szőlőművelés volt. Mindkét pincesor jó része a XIX. század végi filoxéravész után épült, minden házhoz járt egy pince is, mely nagyrészt még ma is így van, majd minden helyi lakosnak van valamelyik soron pincéje. A második világháború utáni kitelepítések megtizedelték a sváb lakosságot, de még ma is sokan őrzik hagyományaikat, a hajdani telepesek egykori életét, szokásait a Kossuth utcában álló **sváb tájház** mutatja be. **A hercegekúti pincesorok látogatása**

A két híres pincesor közül a **Gombos-hegyi** a falu délkeleti, míg a **Kőporosi** az északnyugati részén fekszik. Az előbbi bejáratait délután, az utóbbiét délelőtt sűti a nap. Mindkét pincesor nagyon hasonlít egymásra, a pincebejáratok háromszög alakúak, tetejüket fű fedi, a három-négy egymás fölötti szinten fekvő pincesorok előtt macskaköves utcácskák húzódnak. A **Kőporosi pincesor** utcái kissé zegzugosabbak, romantikusan kanyarognak a szintek között, a **Gombos-hegyi pincék** négy, katonásan egyenes sorba rendeződnek. A Kőporosiak viszonylag kisebbek, rövidebbek, főként egy vagy kétágúak, a Gombos-hegyiek nagyobbak, és vannak köztük háromágúak is. A 10-40 méter mélyen a domboldalba nyúló pinceágak többszintes pincerendszert alkotnak. A két pincesoron majdnem 200 db pince található. Mivel mindkét pincesor domboldalba épült, remek kilátás nyílik a falura, és a szemben lévő másik pincesorra.

A romantikus macskaköves utcácskákon sétálva, főleg hétvégén biztos, hogy találunk egy-két nyitva tartó pincét, ahol, ha szerencsénk van meg is kínálnak egy kis kóstolóval és még a riolittufába vájt, nemespenésszel borított pincébe is bekukkanthatunk. Ahol a legnagyobb eséllyel tudunk kóstolni és borokat is vásárolni, az **Hercegekút** két legnagyobb családi borászata, a **Gombos-hegyi soron** található **Naár Pincészet** és a **Götz pincészet**. Előre bejelentkezve borvacsorás kóstoláson is részt vehetünk, de általában mindig van itt valaki, akitől tudunk folyó és palackozott tokaji borokat is venni.

A **Gombos-hegyen** 2004-ben épült a 14 stációs **Kálvária**, a domb tetejét a 2009-ben felszentelt **Feltámadás kápolnája** foglalja el, teteje szabadon látogatható **kilátóként** működik. A körpanoráma lenyűgöző, térképként terül el alattunk **Hercegekút**, jól látszik a falu túloldalán a **Kőporosi pincesor**, észak felé a zempléni hegyek vonulatai húzódnak, északkelet felé pedig a **Sátoros-hegyek** jellegzetes formája rajzolódik ki. **Sárospatak** házai és a távolban a tokaji **Kopasz-hegy** sziluettje is feltűnik. **Gyakorlati tudnivalók Megközelítés**

A **Gombos-hegyi pincesor** Hercegekút délkeleti szélén terül el, a faluba beérve a 37-es főút felől, az első utcán jobbra fordulva érünk a pincékhez, parkolni a fedett pihenőhely előtti részen tudunk.

A **Kőporosi pincesorhoz** keresztülhajtunk a falu főutcáján, a Petőfi Sándor utcán, majd egy táblával is jelzett utcácskára balra befordulva érünk fel a pincékhez. Itt is találunk egy filagóriás pihenőhelyet és egy parkolót.

<http://kirandulastippek.hu/news/article/hercegkut-gombos-hegyi-es-koporosi-pincesor>